

Nangani khonani dza uhukuma

Tshivenda

Khanyisa Mukansi

Nangani khonani dza uhukuma

Yo nwalwa nga Khanyisa Mukansi
Mufanisi Lutfia Ebrahim-Kamish

Yo tlatshedzelwa nga Constance Mukondeleli Nembahe

GRADE 2

Vhagudi vha dzhena kha Gireidi 2 nga matsheloni vho takala.

Vho vha vho ambara yunifomo yavho ya vhurukhu vhutswu na hemmbe ya dzivha.

Vha lumelisiwa nga mudededzi, Vho Mme Mavhungu. Vho vha vha tshi ḍihudza nga kilasi yavho.

Vho vha vha tshi ṭuṭuwedza na u thusa vhagudi vhavho kha zwa pfunzo. Kiḷasini yavho ho vha hu na mulalo.

Mulalo wa thoma u fhela.

Wo fhedzwa nga ungalangala ha dzi penisela.

Ha vha na fulo la u toda penisele, fhedzi penisele dza si wanale.

Hezwi zwa mangadza Vho Mme Mavhungu.

Thaidzo ya endelela. Vhanwe vhagudi vha tshi
amba uri zwiliwa zwavho zwi khou tswiwa.

Vho vha tshi mangala musi nga bureiki vha tshi
wana hu si na zwiliwa kha zwikhafuthini zwavho.

Vho vha vha tshi twa na ndala vha tshi khou
tongolela vhanwe vha tshi khou la.

Mudededzi vho vha vha tshi vha rengela
nyamunaiti na vhurotho. Mbava ya todziwa,
fhedzi ya si wanale.

Zwo vha zwi sa vhudziswi uri mbava i ngomu
Kilāsini.

Vhagudi vha thoma u dzula vho fara
zwickhafuthini zwavho. Vho vha vha sa tsha
tamba vho digeḁa.

Mudededzi vha dzudzanya u khiṅela
zwickhafuthini kha khabodo kilāsini.

Vha kaidza vha re na dzema ḁa u tswa. Vha vha
fulufhedzisa uri mbava i ḁo wanala.

Nga marahu ha maḁuvha nyana, tshelede ya thoma u ngalangala kha vhanwe vhagudi.

Vha tshi wana bege dzavho dza tshikolo dzo vuliwa, tshelede dzavho dzo ngangala.

Mudededzi vha mangala vha tshi pfa vhagudi vha tshi khou lila nga u ngalangala hohu.

Vho zwi tenda musi tshelede yavho na yone i tshi ngalangala i begeni.

Mungalangadzi a sa ḁivhiwi o vha a na maanḁa hafha kilasini.

Mudededzi vha n̄walela vhabebi man̄walo.
Vha tshi vha ḡivhadza nga u ngalangala ha
zwithu kil̄asini.

Vho humbela vhabebi uri vha funze vhana
vhavho u sa tswa.

A hu na mubebi na muthihi o tendaho uri
n̄wana wawe u a tswa.

T̄hohoyatshikolo na vhone vha kaidza vhagudi
nga khombo ya u tswa.

Vha humbela mbava u ḡi isa khavho uri vha
i thusiwe.

Liṅwe ḍuvha Nakisani a ya kha mudededzi a tshi khou lila.

Nakisani ndi mugudi o ṭalifhaho. A vhudza Vho Mavhungu uri bugu yawe yo tswiwa.

O wana bugu yawe yo tswiwa a tshi bva bureikini.

Bege yawe ya tshikolo yo vulea. Bugu yawe ya Tshivenda i sa vhonali.

Bugu yo todiwa hothe na kha bege dza tshikolo dza vhagudi. Fhedzi a yo ngo wanala.

Mudededzi a humbela vhagudi vhothe uri vha de phanda.

Nwana muñwe na muñwe u tea u imisa zwanda. Hezwi zwa vha thaidzo kha Shumani nwana wa Vho Sheleni.

O vha a tshi dzulela u tsitsela tshanda tshe a imisa kha thumbu.

Mudededzi a vhudza Shumani u ima vhukati ha kilasi.

A humbelwa u imisa zwanda zwawe a tshi khou fhufhela ntha.

A fhufha luthihi a mbo di fara thumbu yawe.
A tshi fhufha lwa vhuvhili, bugu ya mbo di huru fhasi!

Shumani a lingedza u sukumedzela bugu murahu, fhedzi ya vha yo no wela milenzheni yawe.

Mafo othe o vha o tonolela kha Shumani.
Vhagudi vha ita phosho, vha sea vha tshi
mu shonedza.

Vha favha mukosi vha tshiri: "Shumani wa Vho
Sheleni ndi mbava."

Shumani ho ngo tenda uri hezwi zwithu zwi
khou bvelela khae.

A pfa a tshi nga u khou tou lora. A vha a tshi
khou tama na shango li tshi vulea uri li mu mile.

Vhagudi vhanzhi vho takala nge bugu ya
Nakisani ya wanala i na Shumani.

Shumani na vhañwe khonani dzawe tharu vho
vha vha tshi dina.

Vho vha vha tshi dina vhasidzana na vhatukana
vhaṭuku kiḷasini.

Haya mafhungo ho ngo vhuya a potiwa kha
mudededzi.

Vhagudi vho vha vha tshi ofha u rwiwa nga
Shumani na khonani dzawe.

Shumani zwino o wanala, O kwatamela fhasi
nga ṭhoni.

Mudededzi vho vhudza Shumani uri a dobe
bugu milenzheni yawe.

Mudededzi vho mu humbela uri a vhale dzina lo
ñwaliwaho kha bugu.

Vhagudi vhothe vha tou tshetee!
Vho thetshesesa Shumani a tshi vhala.

O vhala dzina la Nakisani a tshi khou shona a
tshi khou tetemela.

Vhagudi vha mu sea vha mu shonedza vha
tshi ri, 'ndi mbava!' Mbava ya kilasini yo wanala
wee!

Mudededzi vha fhumudza vhagudi, vha khuthadza Shumani.

Vha fha vhagudi mushumo wa u ñwala. Vha kona u ya kha ṭhohoyatshikolo na Shumani.

Shumani a tenda uri o tswa bugu ya Nakisani. O vha a sa takaleli Nakisani a tshi mu fhira kịlasini.

Shumani a ambulula khonani dzawe na zwe vha ita kịlasini.

Mudededzi vha humela kịlasini u yo dzhia khonani dza Shumani.

CIPALS
FFICE

Khonani dza Shumani a vho ngo lenga u ambulula vhuvhi he vha ita.

Vha tenda uri vho tswa penisela, zwiḽiwa na tshelede.

Vhabebi a vho ngo kholwa uri vhana vhavho ndi dzimbava.

Vha humbela pfarelo phanda ha ṭhohoyatshikolo na mudededzi.

Vha fulufhedzisa u badela tshelede yothe ya zwe vha tswa.

Vho fulufhedzisa na u kaidza vhana vhavho uri vha ṭutshela vhuvhava.

Shumani na khonani dzawe vho humela kilasini vha tshi khou shona.

Vho humbela pfarelo kilasini vha tshi khou lila.
Vho humbela u hangweliwa kha vhukhakhi havho.

Vho vha vha tshi khou shona na u ditukufhadza.

Muthu o vha a tshi nga vha pfela vhuṭungu.
Vhakilasini yavho a vho ngo tenda uri ndi vhone vhashengedzi.

Mudededzi vho vha fha mushumo wa u
kunakisa kilasi nwedzi wothe.

Vha tea u tshila nga mulalo na vhañwe vhagudi.
Vho vha fhambanya vha vha fha vhañwe
vhagudi vhavhudi uri vha vhe khonani dzavho.

Mudededzi vho tũtũwedza vhagudi u hwelela
musi vhañwe vha tshi khou vha shengedza.

Vha ita hezwo zwi do fhungudza vhuvhava
kilasini.

U bva lenelila duvha ho vha na tshanduko kha
Shumani na khonani dzawe.

U DZHIELA NTHA

Yo nwalwa nga

Khanyisa Mukansi

Mufanisi

Lutfia Kamish-Ebrahim

Mudzudzanyi 1

Pandelani Claudine Rambau

Mudzudzanyi 2

Deborah Shilenge

Mudzudzanyi 3

Rebecca Maluleke

Muoli

PixelPing Design

Muḽalutshedzeli

Constance Mukondeleli Nembahe

Mukhwaḽhisedzi wa vhuḽi

Tshililo Netshandama

ISBN 978-0-638-00770-1

basic education
Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

